

podjmujących inicjatywy polityczne w kierunku przygotowania tej części ziem polskich do włączenia ich do odradzającego się państwa polskiego, m.in. poprzez stworzenie załączków polskiego aparatu władzy. W 1917 r. został prezesem Centralnego Polskiego Komitetu Wyborczego na Rzeszę niemiecką. W okresie prezesury Wolszlegiera walkę o polskość uznano za jeden z najważniejszych celów pracy politycznej.

Dużą rolę w kształtowaniu nastrojów ludności polskiej na terenie zaboru pruskiego odgrywały obchody rocznic historycznych. Wolszlegier aktywnie włączył się w organizację obchodów setnej rocznicy śmierci Tadeusza Kościuszki w 1917 r.

Należał do Tajnego Komitetu Międzypartyjnego (od 1918 r. Centralnego Komitetu Obywatelskiego), który skupiał całość sił antyniemieckich. Z Pomorza brali w nim udział tacy działacze, jak: ks. Feliks Bolt, Stefan Łaszewski, Leon Janta Polczyński.

Wolszlegier był przewodniczącym Rady Ludowej w Gniewie, wybrany delegatem na Sejm Dzielnicy w Poznaniu (1918–1919). Z jego inicjatywy powstało w Tczewie Koło Międzypartyjne, które na początku 1920 r. weszło w skład Związku Ludowo-Narodowego na Pomorzu. Należał do Rady Powiatowej w Gniewie, był marszałkiem wojewódzkiego sejmiku pomorskiego w Toruniu. Brał udział w działalności związanej z plebiscytem na Warmii, Mazurach i Powiślu.

Po blisko dwudziestoletniej pracy duszpasterskiej w Pieniążkowie przeszedł w 1921 r. na emeryturę i osiadł w odziedziczonym po bracie Władysławie rodzinnym majątku w Szenfeld. Nie wycofał się z aktywnego życia publicznego i w dalszym ciągu prowadził działalność w polskich organizacjach społeczno-gospodarczych.

Zmarł po krótkiej ciężkiej chorobie 5 stycznia 1922 r. w szpitalu w Chojnicach. Na własne życzenie pochowany został bardzo skromnie w Chojnicach na miejscowym cmentarzu.

Bogdan Solecki

Bibliografia

Ks. Henryk Mross, *Słownik biograficzny kapłanów Diecezji Chełmińskiej 1821–1920*, Pelplin 1995, s. 366–367.

Jan Walkusz, *Duchowieństwo katolickie diecezji chełmińskiej 1918–1939*, Pelplin 1992.

Zastużeni ludzie Pomorza Nadwiślańskiego z okresu zaboru pruskiego, Gdańsk 1979, s. 235–239.

Państwowa Szkoła Muzyczna I st.
im. Janiny Garści w Tczewie
Filia w Pelplinie
83-130 Pelplin, pl. Grunwaldzki 2
tel. 58 536 16 54

OGŁASZA ZAPISY KANDYDATÓW

do Szkoły Muzycznej na rok
szkolny 2018/2019

wiek kandydata: minimum 6 lat

NA INSTRUMENTY:
SKRZYPCE, FORTEPIAN,
GITARA, KLARNET,
AKORDEON, WIOŁONCZELA

Chętnych prosimy o zgłaszanie się
w sekretariacie szkoły do dnia 31 maja 2018 r.

*Klub Sportowy „Wierzyca” Pelplin
dziękuje Krzysztofowi Cwajdzie
za finansowe wsparcie wyjazdu
zawodników III ligowej drużyny
na mecz piłki nożnej*